

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Інститут філології

Кафедра теорії та практики перекладу з романських мов ім. М.Зерова

ПРОГРАМА

ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ

ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 10.02.16 – ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО (романські мови)

Затверджено Вченою радою Інституту філології,
протокол № 9 від 22 квітня 2013 року.

Затверджено на засіданні кафедри ТПП РМ ім. М.Зерова,
протокол № 7 – 8 від 05 квітня 2013 року.

Київ – 2013

Укладачі:

- доктор філологічних наук, професор О.І.Чередниченко;
- доктор філологічних наук, професор І.В. Смущинська;
- кандидат філологічних наук, доцент А.Д. Гнатюк.

ВСТУП

Вступний іспит до аспірантури зі спеціальності "Перекладознавство" проводиться в обсязі теоретичних курсів з перекладознавства, передбачених навчальними планами вищих навчальних закладів за освітньо-кваліфікаційним рівнем 8.030500 "Магістр перекладу". Вступник до аспірантури повинний виявити глибокі теоретичні знання з перекладознавства та належні практичні вміння і навички перекладу з іноземної мови українською мовою та з української мови іноземною мовою і вміння давати перекладознавчий коментар до виконаного перекладу.

Екзаменаційний білет містить 4 завдання: 2 теоретичних питання з перекладознавства та 2 практичних завдання з перекладу українською та іноземною мовами.

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

Предмет та завдання перекладознавства

Предмет перекладознавства та його місце серед інших гуманітарних дисциплін. Функції перекладу. Роль перекладу в розвитку світової культури, взаємозбагаченні культур та зміцненні міжнародних зв'язків. Короткий огляд сучасного стану вітчизняного і зарубіжного перекладознавства.

Історія перекладу

Переклад у стародавньому світі. Переклад у перехідний період від пізнього стародавнього часу до раннього середньовіччя. Переклад у середні віки. Переклад у Східній Європі у XV-XVIII ст. Переклад в Україні та Росії у XIX-XX ст. Національні школи перекладознавства. Видатні перекладачі та перекладознавці України і країни мови перекладу.

Лінгвістичний та екстралінгвістичний аспекти перекладу

Проблема перекладності. Теорія неможливості перекладу В. фон Гумбольдта. Критика нігілістичних та ідеалістичних концепцій в галузі перекладу. Комунікативний, мовний, літературний, культурний та семіотичний аспекти перекладу. Теорія перекладу і порівняльне вивчення мов. Загальна та спеціальні теорії перекладу.

Переклад і варіативність мови

Просторова та часова варіативність мови і переклад. Варіанти полінаціональних літературних мов і переклад. Врахування належності цільової аудиторії перекладу до носіїв певного варіанту полінаціональної мови. Проблеми перекладу віддалених у часі текстів на сучасну мову.

Поняття перекладу як особливого виду комунікації

Переклад як вид мовного посередництва. Інші види мовного посередництва. Етапи перекладацького процесу і фактори, що впливають на цей процес. Поняття лінгвоетнічного бар'єру, його складові. Переклад як контакт двох мов і двох культур. Переклад і двомовність. Контекст оригіналу і контекст перекладу. Типи контекстів. Мовні форми, мовні значення і позамовна ситуація під час перекладу. Денотативний, конотативний та прагматичний аспекти перекладу. Зміст як інваріант перекладу. Інформативна структура тексту та окремих його елементів (слів, словосполучень тощо). Види екстралінгвістичної інформації (константної та okazіональної): денотативна (семантична), конотативна (експресивно-стилістична), соціолокальна, хронологічна, соціокультурна (прагматична), асоціативно-образна та ін. Взаємозв'язок екстралінгвістичної та лінгвістичної інформації в тексті і його врахування під час перекладу. Поняття функціональної інформації (домінанти) тексту та її відображення в перекладі.

Поняття точності й адекватності перекладу

Переклад буквальний, адекватний та вільний. Адекватність та еквівалентність перекладу як основні перекладознавчі категорії. Шляхи досягнення адекватності в перекладі. Проблема одиниці перекладу. Рівні еквівалентності. Співвідношення формальних та змістових категорій у визначенні рівнів еквівалентності.

Теоретичні моделі перекладу

Теорія закономірних відповідників Я.Й.Рецкера. Теорія рівнів еквівалентності В.Комісарова. Трансформаційна, семантико-денотативна, ситуативна та комунікативна моделі перекладу. Теорія скопосу Г. Веермейера і К. Райс. Концепція динамічної еквівалентності Ю.Найди.

Поняття еквівалента, мовного відповідника, аналога, часткового відповідника, «адекватної заміни».

Способи, прийоми і методи перекладу у теорії Р.К.Міньяра-Белоручева.

Перекладацькі трансформації

Основні типи лексико-граматичних перетворень в перекладі: перерозподіл смислових компонентів висловлювання, заміна, додавання і вилучення смислових одиниць. Структура і лексико-семантична зумовленість перетворень під час перекладу з іноземної мови та іноземною мовою. Втрати і компенсації змісту в перекладі. Поняття лакуни (мовної, екстралінгвістичної).

Різновиди перекладу

Види перекладу: за діяльністю перекладача, жанром тексту тощо. Письмовий переклад та його особливості. Усний переклад: синхронний та послідовний, їх види. Переклад з аркуша. Науково-технічний переклад. Художній переклад. Суспільно-політичний переклад. Жанрові теорії художнього перекладу: специфіка перекладання прозових, поетичних, драматичних творів та кінофільмів. Комп'ютерний переклад.

Переклад, анотування та реферування. Види рефератів та його структура.
Критерії оцінки якості перекладу.

Усний переклад

Особливості усного перекладу. Види усного перекладу. Послідовний переклад та його особливості. Інтерпретація тексту при послідовному перекладі. Особливості розумових операцій перекладача при послідовному перекладі. Система записів при послідовному перекладі. Синхронний переклад та його особливості. Особливості розумових операцій перекладача-синхроніста. Деонтологія послідовного та синхронного перекладу.

Новітні інформаційні технології у перекладацькій діяльності

Поняття про новітні інформаційні технології у перекладацькій діяльності та їх види. Історія теорії та практики комп'ютерного перекладу. Способи перекладу у системах комп'ютерного перекладу. Головні наявні системи комп'ютерного перекладу та їх характеристики. Система електронної пам'яті перекладача (translation memory) та їх функціональна схема. Електронні словники, їх види та характеристики. Перекладацькі ресурси Інтернету. Використання мультимедіа-енциклопедій у перекладацькій діяльності.

Науково-технічний переклад

Поняття фахових мов, їхній рівень абстрактності та пласти лексики. Термін, його особливості, терміносистема. Специфіка науково-технічного перекладу, елімінація синонімії, номіналізація термінології. Редагування перекладу науково-технічного тексту. Аспекти термінографії. Анотування, реферування та квазіреферування науково-технічних текстів. Запозичення та інтернаціоналізми в термінології.

Загальна характеристика лексико-фразеологічних проблем перекладу

Види лексико-фразеологічних відповідників згідно з теорією закономірних відповідностей: еквіваленти та аналоги (варіантні відповідники). Класифікація (за В.С. Виноградовим) типів міжмовних лексичних відповідників за формою (конвергентні та дивергентні), за обсягом переданої екстралінгвістичної інформації (повні та часткові), за характером функціонування у мові (константні та okazіональні), за способом перекладу (прямі, синонімічні, антонімічні, гіпо/гіперонімічні, описові, запозичені). Функціональні відповідники.

Лексико-семантичні трансформації у перекладі

Диференціація значень (синонімічні відповідники), генералізація та конкретизація значень (гіпероніми та гіпоніми). Прийом логічного розвитку поняття (метонімічний перенос у перекладі). Прийом перефразування. Векторні заміни у перекладі. Прийоми компенсації та конденсації (компресії). Поняття цілісного переосмислення.

"Безеквівалентна" лексика і шляхи її відтворення у перекладі

Поняття «безеквівалентної» лексики, її види, поняття реалії. Способи реалій: транслітерація і транскрипція, калькування, комбінована реномінація, гіперонімічне перейменування, описовий переклад і підстановка. Передавання реалій. Прагматична адаптація елементів, що передають асоціативні реалії. Переклад неологізмів.

Специфіка перекладу окремих розрядів лексики

Переклад суспільно-політичних і науково-технічних термінів. Експресивне вживання термінів і його відтворення у перекладі. Передавання власних імен, географічних назв, назв установ, організацій, періодичних видань тощо. Роль традиції у перекладі власних імен. Передавання інтернаціональної і

псевдоінтернаціональної лексики. Калькування, поняття кальки. «Хибні друзі» перекладача.

Врахування сполучуваності та дистрибуції слів у процесі перекладу. Особливості перекладу стійких словосполучень. Відтворення образної лексики.

Способи передавання фразеологічних одиниць

Поняття фразеологічного звороту. Види фразеологізмів (теорія В.В.Виноградова). Особливості перекладу образної фразеології. Збереження (повне та часткове) та втрати образності під час перекладу. Передавання прислів'їв, приказок, крилатих слів, афоризмів. Експресивне перетворення фразеології та його відображення у перекладі.

Переклад та лексикографія

Види лексикографічних посібників. Використання словників різних типів у перекладі: двомовних, багатомовних, тлумачних, синонімічних, фразеологічних, галузевих, словників скорочень тощо. Енциклопедії (друковані, он-лайнні та електронні офлайнні), довідники та їх роль у процесі перекладу. Ведення перекладацької картотеки та створення словника користувача в електронному словнику.

Граматичні проблеми перекладу

Граматичні значення та їх передавання в перекладі. Збіг та розходження граматичних моделей рідної та іноземної мови. Відносність граматичних відповідників. Вибір граматичного відповідника в залежності від семантико-синтаксичної функції, лексичного наповнення та стилістико-експресивної функції конструкції.

Синтаксичні проблеми: прямий порядок слів, емфаза, видільні конструкції.

Трансформаційна модель перекладу

Граматичні трансформації під час перекладу: перестановки, заміни членів речення та частин мови, додавання та вилучення слів. Структурна обумовленість граматичних трансформацій. Обов'язкові граматичні заміни при відсутності деяких морфологічних категорій у мові перекладу (наприклад, передавання засобами іноземної мови видових форм рідної мови, функцій артиклів, особливих випадків вживання займенників, конструкцій з безособовими формами дієслів, які відсутні у рідній мові, тощо). Передавання модальності у перекладі. Взаємозалежність синтаксичних і лексико-семантичних перетворень під час перекладу висловлювання. Конверсивні перетворення. Суб'єктно-об'єктна трансформація у перекладі. Трансформація складного речення у просте і навпаки. Заміна підрядності сурядністю та сурядності підрядністю.

Актуальне членування речення. Способи підкреслення смислового центру (реми) висловлювання у рідній та іноземній мовах. Шляхи подолання інверсії в реченні під час перекладу іноземною мовою. Комунікативне членування тексту і його відображення в перекладі.

Стилістичні та прагматичні проблеми перекладу

Поняття тексту, його основні ознаки. Стилістична та прагматична характеристика тексту як цілого та її відтворення у перекладі. Поняття комунікативної мети тексту. Передавання стилістичного забарвлення слів і граматичних зворотів (архаїзми, вульгаризми, канцеляризми, колоквіалізми тощо). Експресивна конкретизація під час перекладу рідною мовою. Прагматика перекладу. Поняття прагматичної адаптації тексту в перекладі.

Поняття стилістичної фігури. Тропи, основні види. Передавання стилістичних засобів: метафор, метонімії, синекдох, епітетів, персоніфікації, гри слів, каламбурів тощо. Розкриття алюзій та прихованих цитат.

Синтаксичні фігури, передавання повторів, паралелізмів тощо. Поняття анафори.

Передавання композиційних особливостей оригіналу. Відтворення авторської модальності.

Жанрові теорії перекладу. Специфіка перекладу текстів різних жанрів (офіційно-ділових, науково-технічних, публіцистичних і художніх тощо). Основні особливості газетно-публіцистичного стилю у рідній та іноземній мовах та їх відображення у перекладі. Особливості перекладу поезії.

Перекладацька діяльність. Методика викладання перекладу

Основні особливості перекладацької діяльності. Перекладач-референт. Складові професійної компетенції письмового і усного перекладача. Перекладач як мовний посередник. Організація перекладацької справи в Україні та інших країнах. Елементи наукової організації праці перекладача. Інтерпретаційна позиція перекладача.

Методика викладання перекладу як навчальна дисципліна. Вимоги до викладача перекладу. Зміст навчання перекладу. Методика формування перекладацьких вмінь та навичок. Методика навчальної роботи з текстами різних жанрів та стилів. Методика навчання усного перекладу. Опрацювання програми курсу перекладу у вищій школі.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

На іспиті вступник до аспірантури повинен виконати без суттєвих помилок коментований письмовий переклад суспільно-політичних текстів обсягом 450-500 знаків з іноземної мови українською та з української мови іноземною протягом 40 хвилин.

Рекомендована література

1. Андрієнко Т.П. Стратегії очуження й одомашнення в перекладі художнього дискурсу з англійської мови на українську. – Київ: Вид-во Київ. міжнародн. ун-ту, 2011. – 265 с.

2. Бархударов Л.С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории переводов. – Москва: Международные отношения, 1975. – 239 с.
3. Венгренивська М.А., Гнатюк А.Д. Порівняльна граматики французької та української мов. – Київ, 2008.
4. Венгренивська М.А. Нариси з теорії та практики редагування перекладних текстів і порівняльної стилістики (французька та українські мови): навчальний посібник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 560 с.
5. Верба Г.Г., Гетьман З.О. Підручник з перекладознавства: підруч. для студ. вищ. навч. заклад – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 304.
6. Верба Г.Г., Лопе Тапія Ф.Х. Іспанська мова. Підручник іспанської мови для старших курсів перекладацьких та філологічних відділень університетів. Вінниця: «Нова книга», 2007 – 368 с.
7. Виноградов В.С. Введение в переводоведение. Общие и лексические вопросы: Пособие. – М.: ИОСО РАО, 2001. – 224 с.
8. Виноградов В.С. Лексические вопросы перевода художественной прозы. – М.: Изд-во МГУ, 1978. – 174 с.
9. Влахов Сергей и Флорин Сидер. Непереводимое в переводе. – Москва: Международные отношения, 1980. – 352 с.
10. Волкова З.Н. Средневековые переводы: эпос, хроники, клерикальная литература // Тетради переводчика, вып. 18. – М., 1984. – С. 46-59.
11. Гак В.Г., Львин В.Ю. Курс перевода (французский язык). – М., 1980.
12. Галь Н.Я. Слово живое и мертвое: из опыта переводчика и редактора [4-е изд., доп.]. – М.: Книга, 1987. – 272 с.
13. Гарбовский Н.К. Теория перевода. – М.: Узд-во Моск. Ун-та, 2004. – 544 с.
14. Гачечиладзе Г.Р. Художественный перевод и литературные взаимосвязи. – Москва: Советский писатель, 1980 (2-е изд.). – 255 с.
15. Гольщева И.И. О литературном языке итальянской поэзии XIII в. (на материале поэзии лаудариев) // Романское языкознание. Семантика и перевод. – М., 1991. – С.116-122.

- 16.Зорівчак Р.П. Реалія і переклад. – Львів: Видавництво при Львівському університеті, 1989. – 216 с.
- 17.Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою). – Львів: Вища школа, 1983. – 175 с.
- 18.Івасюк О.Я. Теорія і практика віршового перекладу. (На матеріалі творів Маргот Озборн та їх українських перекладів): Навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2006. – 124 с.
- 19.Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Історія перекладу та думок про переклад у текстах та коментарях. Частина перша: Загальні питання. Стародавні часи. Навчальний посібник. – Харків: Вид-во НУА, 2005. – 132 с.
- 20.Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
- 21.Ковганюк С.П. Практика перекладу. (З досвіду перекладача). – Київ: Дніпро, 1968. – 275 с.
- 22.Коломієць Л.В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу (на матеріалі перекладів з англійської, ірландської та американської поезії). – К.: ВПЦ «Київський університет», 2004. – 522 с.
- 23.Комиссаров В.Н. Лингвистика перевода. – Москва: Международные отношения, 1980. – 167 с.
- 24.Комиссаров В.Н. Теоретические основы методики обучения переводу. – М., 1997.
- 25.Комиссаров В.Н. Теория перевода. (Лингвистические аспекты). – Москва: Высшая школа, 1990. – 250 с.
- 26.Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. Учеб. пособие– Москва: Издательство «ЭТС», 2001. – 424 с.
- 27.Коптілов В.В. Актуальні питання українського художнього перекладу. – Київ: Видавництво Київського університету, 1971. – 131 с.
- 28.Коптілов В.В. Першотвір і переклад. – Київ: Дніпро, 1972. – 215 с.

- 29.Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. – Київ: Юніверс, 2002. – 280 с.
- 30.Корунець І.В. Нарис з історії західноєвропейського та українського перекладу. – К.: КДЛУ, 2000. – 86 с.
- 31.Корунець І.В. Вступ до перекладознавства: Підручник. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 512 с.
- 32.Крупнов В.Н. В творческой лаборатории переводчика: Очерки по профессиональному переводу. – Москва: Международные отношения, 1976. – 190 с.
- 33.Крупнов В.Н. Лексикографические аспекты перевода. – Москва: Высшая школа, 1987. – 190 с.
- 34.Кундзіч Олексій. Творчі проблеми перекладу. – Київ: Дніпро, 1973. – 264 с.
- 35.Ларсон М.Л. Смысловой перевод: Руководство по теории межъязыковой эквивалентности и ее практическому применению / Пер. с англ. – С.-Петербург: Герменевт, 1993. – 455 с.
- 36.Латышев Л.К., Провоторов В.И. Структура и содержание подготовки переводчиков в языковом вузе: Учебно-методическое пособие. – 2-е изд., стереотип. – М.: НВИ-ТЕЗАУРУС, 2001. – 136 с.
- 37.Львовская З.Д. Теоретические проблемы перевода (на материале испанского языка). – М., 1985.
- 38.Максименко О.В. Усний переклад: теорія, вправи, тексти (французька мова). – К., 1986.
- 39.Марчук Ю.Н. Методы моделирования перевода. – М.: Наука, 1985. – 200 с.
- 40.Марчук Ю.Н. Основы машинного перевода. – М., 1985.
- 41.Мастерство перевода. В 12-ти т. – Москва: Советский писатель, 1959-1981.
- 42.Миньяр-Белоручев Р.К. Записи в последовательном переводе. – М.: Стелла, 1997. – 137 с.
- 43.Миньяр-Белоручев Р.К. Общая теория перевода и устный перевод. – М., 1980.

44. Миньяр-Белоручев Р.К. Теория и методы перевода. М.: Московский лицей, 1996. – 208 с.
45. Мирам Г. Профессия: переводчик. – К.: Ника-центр, 2006. – 160 с.
46. Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод: Учебное пособие. – Киев: Эльга, Ника-Центр, 2003. – 136 с.
47. Мірам Г.Е., Дайнеко В.В., Тарануха Л.А., Грищенко М.В., Гон О.М. Основи перекладу. Курс лекцій з теорії та практики перекладу для факультетів та інститутів міжнародних відносин. Редактор англ. тексту Н. Брешко. – К.: Эльга, Ніка-Центр, 2003. – 240 с.
48. Найда Ю.А. Наука перевода. // Вопросы языкознания. – 1970, № 4.
49. Нелюбин Л.Л. Толковый переводоведческий словарь. – М.: Флинта: Наука, 2003. — 320 с.
50. Нелюбин Л.Л., Хухуни Г.Т. История и теория зарубежного перевода: Учебник. – М.: Узд-во МПУ «Сигналь», 1999. – 141 с.
51. Новикова М.А. Прекрасен наш союз. Литература – переводчик – жизнь. – Київ: Радянський письменник, 1986. – 225 с.
52. Попович Антон. Проблемы художественного перевода. – Москва: Высшая школа, 1980. – 199 с.
53. Проблеми філології та перекладу. – Дніпродзержинськ, 2000.
54. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 152 с.
55. Ревзин И.И., Розенцвейг В.С. Основы общего и машинного перевода. – М., 1964.
56. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. Очерки лингвистической теории перевода. – Москва: Международные отношения, 1974. – 216 с.
57. Рильський, Максим. Мистецтво перекладу: Статті, виступи, нотатки. – Київ: Радянський письменник, 1975. – 343 с.
58. Романское языкознание. Семантика и перевод. – М., Наука, 1991.

- 59.Сдобников В.В., Петрова О.В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков). – М.: АСТ: Восток – Запад, 2006. – 448 с.
- 60.Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. В 2-х частях. – К., 1989, 1991.
- 61.Содомора А.О. Студії одного вірша. – Львів: Літопис, Видавничий центр ЛНУ імені Вана Франка, 2006. – 364 с.
- 62.Стиль автора и стиль перевода: Учеб. пособие / М.А. Новикова, О.Н. Лебедь, М.Ю. Лукинова и др. – К.: УМК ВО при Минвузе УССР, 1988. – 84 с.
- 63.Стріха, М.В. Історія й сьогодення українського поетичного перекладу (XII – XX ст.): Курс лекцій // Записки «Перекладацької майстерні 2000-2001». – Том 2: Історія й сьогодення українського поетичного перекладу (XII – XX ст.) / Львів. нац. ун-т ім. І.Франка, Центр гуманітарних досліджень; упор. М. Габлевич. – Л.: Простір-М, 2002. – С.6-139.
- 64.Стріха М.В. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. – К., 2006.
- 65.Сукаленко Н.И. Двухязычные словари и вопросы перевода. – Харьков, 1976.
- 66.Текст и перевод. – М., 1988.
- 67.Ткачук Вадим. Чумак Галина. Теорія і практика машинного перекладу: Навчальний посібник до курсу теорії і практики перекладу. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. – 72 с.
- 68.Тороп, Пеэтер. Тотальный перевод. – Тарту: Издательство Тартуского университета/Tartu University Press, 1995. – 220 с.
- 69.Федоров А.В. Искусство перевода и жизнь литературы. – Л., 1983.
- 70.Федоров А.В. Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы). Учеб. пособие. – Издание 4-е, переработанное и дополненное. – Москва: Высшая школа, 1983. – 303 с.; Издание 5-е. – СПб.: Филологический факультет СПбГУ; М.: ООО «Издательский Дом «ФИЛОЛОГИЯ ТРИ», 2002. – 416 с.
- 71.Флорин, Сидер. Муки переводческие: Практика перевода. – Москва: Высшая школа, 1983. – 184 с.

- 72.Циткина Ф.А. Терминология и перевод (К основам сопоставительного терминоведения). – Львов, 1988.
- 73.Чередниченко А.И., Бех П.А. Лингвистические проблемы воссоздания образа в поэтическом переводе: Тексты лекций. – Киев: Высшая школа. Изд-во при Киевском университете, 1980. – 67 с.
- 74.Чередниченко О.І. Теоретичні основи удосконалення практики перекладу і двомовної лексикографії // Теорія і практика перекладу. Вип.14. – К., 1987.
- 75.Чередниченко О.І. Відтворення українських власних назв французькою мовою // Мовознавство, 1993, №5.
- 76.Чередниченко О.І., Коваль Я.Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К., 1995.
- 77.Чередниченко О.І. Про мову і переклад. – К.: Либідь, 2007. – 248 с.
- 78.Чернов Г.В. Основы синхронного перевода. – М., 1987.
- 79.Чернов Г.В. Теория и практика синхронного перевода. – М., 1978.
- 80.Чуковский К.М. Высокое искусство. О принципах художественного перевода. – Москва: Советский писатель, 1988. – 349 с.
- 81.Шама И.Н. Перевод – искусство понимать... – Запорожье: Просвіта, 2005. – 240 с.
- 82.Швачко С.О. Проблемы синхронного перекладу. Навчальний посібник. – Вінниця: Фоліант, 2004. – 112 с.
- 83.Швейцер А.Д. Перевод и лингвистика. – М., 1973.
- 84.Швейцер А.Д. (ред). Текст и перевод. – Москва: Наука, 1988. – 165 с.
- 85.Швейцер А.Д. Теория перевода. Статус, проблемы, аспекты. – Москва: Наука, 1988. –215 с.
- 86.Ширяев А.Ф. Пособие по синхронному переводу. – М., 1982.
- 87.Ширяев А.Ф. Синхронный перевод. – М., 1973.
- 88.Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод. – М., 1986.
- 89.Эткинд Е. Г. Поэзия и перевод. – М.-Л., 1963. – 430 с.
- 90.Художественный перевод. Проблемы и суждения. – М., 1986.
- 91.Aspectos fundamentales de teoria de la traduccion. – La Habana, 1981.

92. Guetman Z.O., Orlychenko O.V. Materiales de apoyo de la estilística aspañola. – K. : Centro poligráfico editorial «Universidad de Kyiv», 2006.
93. Korunets' Ilko V. Theory and Practice of Translation. – Vinnytsia: Nova Knyha Publishers, 2003. – 448 p.
94. La traduction au seuil du XXIe siècle: histoire, théorie, méthodologie. – Strasbourg-Florence-Grenade-Kyiv, 1997.
95. Malblanc A. Stylistique comparée du français et de l'allemand. – Paris, 1961.
96. Miram G. Translation Algorithms. – Kyiv, 1998.
97. Mounin G. Les belles infidèles. – Paris, 1955.
98. Mounin G. Les problèmes théoriques de la traduction. – Paris, 1963.
99. Munday J. Introducing Translation Studies: Theories and Applications. – New York: Routledge, 2008. – 229 p.
100. Nida E. A., Reyburn W. D. Meaning across Culture. – New York: Maryknoll, 1981.
101. Nida E. A., Taber C. Language Structure and Translation. – Stanford: Stanford University Press, 1975.
102. Pym A. Exploring Translation Theories. – Abingdon: Routledge, 2010. – 186 p.
103. Routledge Encyclopedia of Translation Studies. – London and New York: Routledge, 2001. – 654 pp.
104. Seleskovitch D., Lederer M. Interpréter pour traduire. – Paris, 1984.
105. Snell-Hornby M. Translation Studies: An Integral Approach. – Amsterdam: J. Benjamins, 1988.
106. Tcherednitchenko A. Les problèmes lexico-sémantiques et pragmatiques de la traduction du français. – K., 1978.
107. Translation Studies: The State of the Art. – Amsterdam, 1991.
108. Van Hoof H. Théorie et pratique de l'interprétation. – München, 1982.
109. Van Hoof H. Histoire de la traduction en Occident. – Paris – Louvain, 1991.
110. Vinay J.P., Darbelnet J. Stylistique comparée du français et de l'anglais. – Paris, 1958.